

KÁNTOR ZSOLT

A széppróza lelke

Az evőkanál fejfelé lefelé feküdt a kék leveses tányérban és minden csuklómozdítás megkoccantotta, ahogy az író akkurátusan hurkokat kanyarított golyóstollával a naplójába. Pirossal jegyezte fel, hogy injekció, zölddel hogy mosópor. Majd fekete színnel a reflexiókat. A szén színéről megvolt a véleménye, hogy nem szín, csak tónus. Ennek ellenére a széppróza nem érdemelt (vagy nem kívánt) nála kifestést. Úgy gondolta, elég gondolatgazdag az elbeszélése így fekete-fehéren is. Ó, megint a konyhában jött rá az ihlet. A spájz közelsége mindig inspirálta, mivel ott voltak, ki-rekesztve, azok a művek, amelyekkel nem bírt egy légtérben aludni. A péntek minden héten kisiklott. Bár jött pénz, SMS. A menzán nem lettek jobbák a kilátások. Az evőkanalat azért kivette a tányérból és kinyitotta a lekváros üveget. Szemmel látható rostok, házi főzés. A következő kanalazás után már kenyeret is halászott. Ebben a pillanatban megállt a falióra. Kifogyhatott belőle a ceruzaelem. Se a kanál nem zötyögött már, se a vekker nem ketyegett. Levette a fűtést. Hirtelen kinézett az ablakon, ahogy vette a kabátját, egy busz fordult ki a megállóból Budapest felé. Eszébe jutott, hogy tegnap leszakadt az öv alatti gombja. A kredencből varrótűt vett elő és cérnát. Nem kellenek színek, mondta ki hangosan. Majd, ha megjön a tavasz. És varrt.

A sötétség íze

Zamata van az éjszakának. Másnak se. Esti narancs az ágyban. A reszelős késsel kell a héját lehántani, a paplaron hagyni. A kedves menetrend szerint alszik. Nézhetem a Holdat. Ő horkol. Egy azonosítatlan személy rálép a történelem nevű taposóaknára. Szeretem, hogy élek. Olyan formája van a jelennek, mint egy lerágott csont. Nó szeszély. Hamvas és szőrtelen kövek. Mint két lampion. Sziklák a hálóing alatt. Szét-harapja az idő a savanyú gerezdet. Leértékelt, akciós este. Megeshet. Nincs Jázminnak titka.

Monológfoszlány

Monológfolyondár szövődik, a napfelkelték kivétel nélkül beleíródnak. A telefonregiszteres kis füzetbe egy kéz rögzíti a kalapos gombát, a hópelyhet és a tölgyfaleveleket. Klip, a hetedik kerületi házmester, fölhívja esténként a figyelmet a Holdra. A harmadik emeleten folyamatosan megy a sikítozás. Vibrálás és rezgés irritálja a lélek-sav medencét. A lágyrészek sikamlós környezete átítatódik. Trükköket próbál elsütni a káosz kellős közepén a Szintetikus Konstrukció zenekar. Nézze, Kedd Lovag, maga csak látszólag ura a helyzetnek. Mert Szerda asszony már befűtött a kályhába, lakás várja a Manna Szigeten. Valahonnan mégis bejutott a homloklebenye mögé a dologtalan morfondírozás, s önkéntelenül csoportosítani kezdte aggodalmait. Eredetileg egy fűszál hullott a kamera dobozába, a nádszál pedig a hegedűtokba. Ki lehet találni néha egy szempárba nézve, mi az aggodalom tárgya. Elviszem orvoshoz. Csak ne a könnycseppen keresztül szűrje bele az injekciós tűt Doktor Agy. Ő azonban pontot tesz a vizsgálat végére. Pont ott! Kész tortúra, édes! Intonálja fejhanganon. A nagy késlekedő! Hiszen még jönnünk kell kötőzésre. Kinek jó, ha gondolkodik? Nem tudja. Pedig nekem ez is egy téma és meg is írom. A házmester balra el. S a lomtárban kisüt a Nap.

Kanti konspirációk

A lélek kész. Állítja a Mindent Lebutító Struktúra idolja. Ahogy nyitja a kiállítást, úgy sötétedik. Lila patenteket kattint. Az sem zavarja, hogy a festőművész nő rendőrtiszt. Citátumokkal kell tágítani az apologetika lecövekelt határait. Replikázik a textúra Horkheimer-díjas szellemi tekintélye, a filológus. Még tanít a bibliaiskolában, mint presbiter. A lineáris filozófia kertje egy kupleráj. Így Bagó Bácsi, a kőműves. A gyarmat egyetemének munkásőre pedig vörös csillagokat fest a vitrinek oldalára. Múzeumi ereklyék. Maga az álom álmodja. Az igazgató úr drámát ír róla. Csak tegye le azt a téglát, utasítja az agg kommentátort a régész. Ne hadonásszon a materializmusával! Ami van, őrzi magát. Mosolyog az építőmester. Csak le ne verje a Gaffiot lexikonról a talpas poharat. Direktorem, ettől nem lesz extratextuális, hogy idegen tollakkal ékeskedik. Inkább keverjen maltert, mert megfagy a cement. De akkor hol van még a teológiai, jogi és orvosi fakultás? Egyik karon sem tanítják a szegbeverést meg a betonkeverést. A dugást se, vág közbe a hóemberügyi szakállamtitkár, mégis tud kend. S a szeme se rebben.

A cérna és a gally

A hátamon kezdted vasalni a rózsaszínű ingem, a langyos vasalóval, valami jázmin-illatot éreztem. Megégettél a lapockámnál. Ugyanúgy jelenvalónak érzel az ujjbegyeimben, mint a fejem búbján, a hajszálaim között. Felfeslik az ingem a gombluknál, bizony az bosszant, mert ez a legjobb darab. Kiserken a cérna, jegyezted meg, bordó fonál. A felfogóképesség és a hangnem, mondta a lányod, úgy tűnik, összefügg a férfiaknál. Melegen tartott egész nap az életre vasalt ing. Majd az élére vasalt nadrág. Rám melegedett a beszéd. Magammal vittem a ruhámban a vasaló víz illatát. A kezed puha érintését. Majd ideadtad a cipődet este, dugjam bele a kezem, hogy megnézzem, valóban van – e belül apró szeg? Még benne volt a lábad melege a topánkában. A kézfejemen végigszaladt a hideg. Azután a meleg. Vasaltál tovább, én meg kioperáltam a lakkcipődből a gallyat. A szerkezet kihűlt. A lábad az ölemben landolt.

Doxa

Isten szavát használta először, nem a kezét. Kimondta, amit tett. És a szó dologgá lett. Majd létbe szólította a világosságot és elnevezte nappalnak. Hangokkal vette körül a formákat. A hanggá lett ige emberi formát vett fel. Amikor elkezdett énekelni, a kerubok tánca perdültek az égben. Majd agyagot nedvesített, hogy megformálja az embert. Amikor hozzáért a vörös földhöz, mindjárt jobb kedvre derült. Majd belelehelt az orrán át az emberbe, hogy megelevenítse a szellemével. A szájával fújta fel a felhőket, mint a szappanbuborékokat, a hegyeket meg kiemelte a sötétség tavából. mint kövér halakat. Megágyazott a világnak és lefektette aludni, mint egy kisbabát. Álmában adott neki bort, húst, olajat és gabonát. Egyetlen pillanat alatt teremtetett millió naprendszert. Darwint is intelligens módon tanította mórésre. Belehelyezte a megtérni vágyást. Kérdéseket tett fel neki. A szívénel fogta meg őt. A kezeit nem nyújtotta ki hozzá. Ahhoz kevés volt a tudós ereje. Azt viszont megengedte, hogy láthatatlan részével nézze az Ő felfoghatatlan voltát.